

SPRAWOZDANIE ZA 2018 ROK
Z REALIZACJI
USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY
ZASTĘPCZEJ

/tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 998 z późn. zm./

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w Dziale VI przewiduje następujące zadania do realizacji dla gmin:

DZIAŁ VI

Zadania administracji publicznej w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Art. 176. Do zadań własnych gminy należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny;

Gmina Ornontowice w 2018 roku podejmowała działania w ramach Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020 przyjętego Uchwałą nr XXXVIII/320/17 Rady Gminy Ornontowice z dnia 20 grudnia 2017 roku.

2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;

Gmina Ornontowice w 2018 roku nie posiadała wystarczających środków na powyższe zadanie.

3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:

- a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,*
- b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,*
- c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;*

Zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej w formie placówki wsparcia dziennego realizowała Świetlica Profilaktyczno- Wychowawcza i Terapeutyczna w Ornontowicach.

Szczegółowe informacje z działalności powyższej instytucji zostały zawarte w sprawozdaniu z realizacji budżetu za 2018 rok.

4) finansowanie:

- a) (uchylona), ⁴⁸⁾*
- b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,*
- c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;*

(Gmina Ornontowice w 2018 roku nie posiadała wystarczających środków na powyższe zadania, w szczególności:

- W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Ornontowicach w 2018r. funkcjonowało 1 stanowisko asystenta rodziny (umowa cywilnoprawna od stycznia do marca 2018 roku oraz od kwietnia do grudnia 2018 roku umowa o pracę) . Gmina Ornontowice uzyskiwała dotację udzieloną z budżetu państwa na dofinansowanie kosztów wynagrodzenia asystentów rodziny w roku 2018 r. w ramach Programu asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na podstawie umowy nr PSVI.943.8.131.2018 zawartej w

dniu 14 listopada 2018 roku. Całkowity koszt zadania wyniósł 20.141,19 zł, w tym kwota dotacji 12.248,74 zł i kwota wkładu własnego 7.892,45 zł.

Objęto wsparciem 16 rodzin, 33 dzieci, dla porównania

- w 2017 roku objęto wsparciem 11 rodzin, 19 dzieci,
- w 2016 roku 6 rodzin, 12 dzieci.)

5) *współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;*

Gmina Ornontowice w 2018 roku miała zabezpieczone środki w budżecie na realizację powyższego zadania, współfinansowała pobyt 12 dzieci w pieczy zastępczej / placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz rodzinie zastępczej/ całość kosztów wyniosła 119 996,88 zł.

Dla porównania:

- w 2017 roku 10 dzieci - wartość realizacji zadania 70 549,88zł
- w 2016 roku 9 dzieci - wartość realizacji zadania 40 879,47 zł,
- w 2015 roku 4 dzieci - wartość realizacji zadania 12 897,08 zł.

6) *sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;*

Gmina Ornontowice - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2018 roku przekazał Wojewodzie sprawozdanie dotyczące przedmiotowego zakresu.

7) *prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy;*

Gmina Ornontowice realizowała zadanie interdyscyplinarnie –szczegółowe informacje poniżej.

Art. 177. 1. Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy wykonywanie zadań wynikających z rządowych programów z zakresu wspierania rodziny.

2. Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej zgodnie z wytycznymi przekazanymi przez wojewodę.

Art. 178. Wójt może upoważnić swojego zastępcę, pracownika urzędu albo kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej lub innej jednostki organizacyjnej gminy, do prowadzenia postępowań w sprawach z zakresu wspierania rodziny oraz wydawania w tych sprawach decyzji.

Wójt Gminny Ornontowice Zarządzeniem nr 128/2012 z dnia 2 lutego 2012 roku wyznaczył Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Ornontowicach do realizacji zadań z

zakresu wspierania rodziny oraz w dniu 03.02.2012 r. upoważnił kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej do prowadzenia postępowań przedmiotowym zakresie – upoważnienie RUW.0052.018.2012.

Art. 179. 1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku wójt składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

Przedmiotowe sprawozdanie za 2017 rok zostało złożone na sesji Rady Gminy Ornontowice w marcu 2018 roku.

2. Rada gminy, biorąc pod uwagę potrzeby, o których mowa w ust. 1, uchwała gminne programy wspierania rodziny.

20 grudnia 2017 roku Rada Gminy Ornontowice podjęła Uchwałę nr XXXVIII/320/17 w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Realizacja zadań wynikających z przedmiotowej ustawy była prowadzona w sposób zintegrowany, interdyscyplinarny oraz wielopoziomowy. Poniżej najważniejsze cele przyświecające pracy z dzieckiem i rodziną:

CEL GŁÓWNY

Wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych w procesie przywracania ich zdolności do prawidłowego funkcjonowania.

CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Diagnozowanie i analiza środowisk rodzinnych poprzez:

- a) wywiad środowiskowy w rodzinie przeżywającej trudności,
- b) pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz ocenie sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym,
- c) konsultacje ze specjalistami w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalność rodziny.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dziecka i rodziny poprzez:

- a) objęcie dożywianiem uczniów szkół podstawowych i szkół ponadpodstawowych na terenie placówek oświatowych,
- b) monitorowanie zagrożeń dot. sytuacji zdrowotnej dzieci poprzez kontakt i współpracę z Gminnym Ośrodkiem Zdrowia w Ornontowicach,

c) zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej między innymi poprzez przyznawanie zasiłków.

3. Rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziny, zapewnienie jej specjalistycznego poradnictwa i wsparcia poprzez:

- a) umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny, którego zadaniem jest organizowanie pracy z rodziną w miejscu zamieszkania bądź w miejscu wskazanym przez rodzinę,
- b) umożliwienie dzieciom z rodzin przeżywającym trudności korzystania z pomocy świetlicy środowiskowej w Ornontowicach, która przy wsparciu asystenta rodziny pomaga w opiece i wychowaniu dzieci,
- c) pomoc w dostępie rodzinom przeżywającym trudności do konsultacji i specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, terapeutycznego,
- d) pomoc w dostępie rodzinom do poradnictwa prawnego, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.

4. Zapobieganie powstaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywania już istniejących poprzez:

- a) systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, nauczycieli, pedagogów szkolnych oraz przedstawicieli innych zawodów kontaktujących się z rodziną, w tym z placówkami służby zdrowia,
- b) motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz ograniczenia bądź niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień - współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Punktem Konsultacyjnym dla Osób Uzależnionych od Alkoholu i Środków Psychotropowych oraz Ofiar Przemocy, podjęcie terapii dla ofiar oraz sprawców przemocy domowej - współpraca z Policją i Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy,
- c) angażowanie rodzin do udziału w projektach, szkoleniach rozwijających umiejętność planowania swojej przyszłości zawodowej i osobistej oraz motywujących do podjęcia pracy,
- d) angażowanie i motywowanie rodzin oraz pomoc w dostępie do korzystania ze specjalistycznego wsparcia dla rodziców w celu podniesienia umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, wzmocnienia poczucia odpowiedzialności za własną sytuację życiową, dostarczenia wiedzy na temat prawidłowego wypełniania obowiązków rodzicielskich,
- e) współpracę z podmiotami, instytucjami działającymi w środowisku lokalnym, w szczególności ze szkołami, policją, placówkami służby zdrowia, sądami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, w celu poprawy sytuacji rodzinnej pod względem zdrowotnym, materialnym i społecznym.

5. Dążenie do reintegracji rodzin poprzez:

pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska wychowawczego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej, przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin, poprzez wsparcie asystenta rodziny.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych poprzez:

- a) udział w ogólnopolskich programach/ kampaniach, których celem jest wzmocnienie rodziny i jej roli w społeczeństwie,
- b) udział w projektach współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej, mających na celu poprawę jakości życia rodzin.

Realizatorzy zadań wyznaczonych przez ustawodawcę kierowali się następującymi zasadami:

1. Podmiotowość rodziny, ochrony praw rodziny i dziecka.
2. Pierwszeństwo prawa dziecka do życia w zdrowej rodzinie.
3. Kompleksowość działań podmiotów publicznych i niepublicznych w działaniach na rzecz rodzin.
4. Pierwszeństwo dziecka do ochrony i praw – zwłaszcza niepełnosprawnego oraz zagrożonego ubóstwem, deprawacją, degradacją i marginalizacją społeczną.
5. Edukacja podstawowym warunkiem rozwoju jednostkowego i zbiorowego – priorytet dla rozwoju indywidualnego potencjału i zdolności każdego dziecka.
6. Profilaktyka przed interwencją w rozwiązywaniu problemów rodziny i dzieci.
7. Preferowanie, promocja rozwiązań systemowych w pracy z dziećmi i młodzieżą, opartych na subsydialności, elastyczności, kompleksowości, efektywności, ciągłości i różnorodności form działania.
8. Wspieranie rodziny w realizacji jej funkcji wychowawczych, opiekuńczych i socjalnych.

Realizatorami zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej o poniższe jednostki, które podejmowały następujące działania:

Lp.	Instytucja:	Zadania / zakres współpracy:
1.	Urząd Gminy Ornontowice	Wspieranie lokalnych programów oraz inicjatyw na rzecz rodziny w zakresie kreowania i upowszechniania pozytywnych wzorców funkcjonowania rodziny.
2.	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Łaziskach Górnych	Udzielanie pomocy i wsparcia w rozwiązywaniu problemów dotyczących rodzin zastępczych oraz rodzin zagrożonych kryzysem. Zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Udzielanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze
3.	Sąd Rejonowy w Mikołowie - Wydział IV Rodzinny i Nieletnich	Orzekanie z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego.

4.	Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Mikołowie	Wykonywanie zadań o charakterze wychowawczo - resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrolnym związanych z wykonywaniem orzeczeń sądu. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
5.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Ornontowicach	Zapewnienie osobom uzależnionym i ich rodzinom oraz ofiarom przemocy w rodzinie dostępu do specjalistycznych form wsparcia poprzez prowadzenie Punktu Konsultacyjnego. Organizacja, finansowanie i współfinansowanie wypoczynku letniego w formie kolonii z programem profilaktycznym w szczególności dla dzieci z rodzin dotkniętych problemem uzależnienia od alkoholu oraz przemocy w rodzinie. Wspieranie alternatywnych form spędzania wolnego czasu dla dzieci, młodzieży (w tym pozalekcyjnych działań opiekuńczo - wychowawczych, kulturalno - oświatowych, sportowych i rekreacyjnych) oraz dorosłych. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
6.	Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ornontowicach	Integrowanie i koordynowanie działań wszystkich instytucji oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
7.	Punkt Konsultacyjny Osób Uzależnionych od Alkoholu i Środków Psychotropowych oraz Ofiar Przemocy	Konsultacje prowadzone przez psychologa i prawnika.
8.	Komisariat Policji w Orzeszu	Zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i rodzinom na terenie Gminy Ornontowice. Podejmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
9.	Szkoły z terenu Gminy Ornontowice	Realizacja szkolnych programów profilaktycznych, edukacyjnych, wychowawczych. Wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci. Pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych. Uświadamianie rodzicom potrzeb edukacyjnych dzieci i młodzieży. Organizowanie czasu wolnego dla dzieci (zajęcia terapii pedagogicznej, socjoterapeutycznej, pomoc w odrabianiu lekcji)

		Podjęmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
10.	Świetlica Profilaktyczno – Wychowawcza i Terapeutyczna w Ornontowicach	Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, pomoc w nauce, organizacja czasu wolnego, rozwój zainteresowań, organizacja zabaw i zajęć sportowych, stała praca z rodziną dziecka, współpraca z różnymi instytucjami w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i rodzinnych dzieci, rozwijanie zainteresowań i uzdolnień dzieci, pomoc dziecku w radzeniu sobie z życiowymi problemami, kryzysami (rodzinnymi, związanymi z relacjami z rówieśnikami szkolnymi), pomoc dla dzieci i młodzieży pragnącej rozwijać swoje twórcze zainteresowania i talenty oraz uzdolnień mieszkańców przez tworzenie kół zainteresowań, realizacja projektów i programów służących zdrowemu stylowi życia, przeciwdziałaniu uzależnieniom i biernym formom spędzania czasu wolnego.
11.	Gminny Ośrodek Zdrowia w Ornontowicach	Opieka i profilaktyka zdrowotna. Podjęmowanie czynności w ramach procedury Niebieskiej Karty.
12.	Poradnia Psychologiczno – Pedagogicznej w Mikołowie	Umożliwienie rodzinom z dziećmi skorzystania ze specjalistycznego wsparcia psychologicznego, terapeutycznego i pedagogicznego.
13.	Organizacje pozarządowe i inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom i przemocy w rodzinie.	Zagospodarowanie czasu wolnego oraz promowanie aktywności dzieci i młodzieży poprzez propagowanie działalności klubowej, sportowej, rekreacyjnej i kulturalnej.

Szczegółowe informacje z działalności powyższych instytucji zostały zawarte w sprawozdaniach poszczególnych jednostek z realizacji budżetu za 2018 rok.

Sporządziła: Joanna Bieniek- Strączek



DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ornontowicach

Jablonka
Irena Jablonka



POTRZEBY NA 2019 ROK
ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ WYNIKAJĄCYCH
Z USTAWY O WSPIERANIU RODZINY I SYSTEMIE PIECZY
ZASTĘPCZEJ

Gmina Ornontowice poniżej wskazuje potrzeby na 2019 rok wynikające z realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej:

- 1) realizacja 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny;
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny;
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających,
 - c) prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;
- b) podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- c) kosztów związanych z udzielaniem pomocy, o której mowa w art. 29 ust. 2, ponoszonych przez rodziny wspierające;

w szczególności:

- Gmina Ornontowice w przypadku możliwości planuje wystąpić z wnioskiem do Wojewody o środki finansowe na zatrudnienie w 2019r. asystenta rodziny w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

5) współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym;

6) sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3;

7) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie Gminy.

Sporządziła: Joanna Bieniek- Strączek



DYREKTOR
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Ornontowicach

Irena Jabłonna
Irena Jabłonna

